

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 100/2025
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светланае Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Дијане Јанковић, Александра Степановића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Немањом Симићевићем, записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Јовановића, због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Јовановића, адвоката Хаџи Дејана Станковића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.49/23 од 19.06.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 566/24 од 08.11.2024.године, у седници већа одржаној дана 06.02.2025.године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Јовановића, адвоката Хаџи Дејана Станковића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Врању К.бр.49/23 од 19.06.2024.године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 566/24 од 08.11.2024.године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Врању К.бр.49/23 од 19.06.2024. године окривљени Александар Јовановић је оглашен кривим да је извршио кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од седам година и шест месеци, у коју казну му је урачунато време проведено у притвору од 22.08.2023.године па надаље.

Истом пресудом према окривљеном је на основу члана 87. и 350. став 5. КЗ изречена мера безбедности одузимање предмета и то једног путничког моторног возила марке „Форд транзит“ сиве боје регистарских ознака ..., које возило ће се по правноснажности пресуде предати Дирекцији за управљање одузетом имовином у Београду. Окривљени је обавезан на плаћање трошкова кривичног поступка, о чијој висини ће суд одлучити посебним решењем. Оштећени „Скати тел“ д.о.о из Новог

Сада, улица ... број ..., кога заступа директор АА, је на основу члана 258. став 4. ЗКП, ради остваривања имовинско-правног захтева упућен на парницу.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр. 566/24 од 08.11.2024.године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног Александра Јовановића, а пресуда Вишег суда у Врању К.бр.49/23 од 19.06.2024.године је потврђена. Истом пресудом је одбачена као недозвољена жалба пуномоћника оштећеног „Скати тел“ д.о.о из Новог Сада.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости је поднео бранилац окривљеног Александра Јовановића, адвокат Хаџи Дејан Станковић, због повреда закона из члана 16., 68. став 1. тачка 10), 83., 84., 98., 99., 100., 136., 238. став 2. тачка 1) и 2), 438. став 2. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев, укине побијане пресуде и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости јавном тужиоцу Врховног јавног тужилаштва, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП и, у седници већа коју је одржао без обавештења јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета, са правноснажним пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости истиче да се побијане правноснажне пресуде заснивају на доказима на којима се по закону не могу заснивати и то на исказима сведока ББ, ВВ и ГГ у поступку ВЈТ у Врању КТНИ.бр.3/23 од 29.05.2023.године, као и седам упитника за лица ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ и ЖЖ. Бранилац свој став образлаже тиме да су наведени докази прибављени на незаконит начин, јер нису сачињени у складу са чланом 16. став 1. ЗКП. Ово из разлога што одбрани и окривљеном није омогућено да наведеним сведоцима постављају питања, а што је супротно одредби члана 68. став 1. тачка 10) ЗКП, није омогућено да се изврши суочење окривљеног и сведока, нити су наведеним сведоцима приказане фотографије ради препознавања окривљеног, изјава на записнику није узета од осталих сведока који се само наводе, а да би такав упитник био валидан доказ потребна је изјава сведока дата на записнику, те су на овај начин повређене одредбе члана 98. и 99. КЗ, па је наведене доказе требало издвојити сходно члану 83. и 84. став 2. ЗКП.

Из списка предмета произилази да је Више јавно тужилаштво у Врању дана 29.05.2023.године донело наредбу о спровођењу истраге КТНИ.бр.3/23 против НН учиниоца због постојање основане сумње да је извршио кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, а у чињеничном опису као лица која су затечена критичном приликом означено је седам лица и то ББ, ВВ, ГГ, ДД, ЂЂ, ЕЕ, сви држављани Сирије и ЖЖ, држављанин Ирака.

Полицијски службеници ПС Босилеград су сачинили упитнике о наведеним лицима, тако што је у истима наведено име и презиме, датум и место рођења, држављанство, место пребивалишта, језици којима говоре, брачни статус, потпис и земља крајње дестинације путовања.

Решењем судије за претходни поступак Вишег суда у Врању Кпр.бр.17/23 од 29.05.2023.године дато је одобрење ВЈТ у Врању да саслуша сведоке ЖЖ, држављанина Ирака, ББ и ВВ, држављане Сирије, у поступку истраге Вишег јавног тужилаштва у Врању Ктн.бр. 3/23 против НН лица због кривичног дела недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ, сходно одредби члана 300. став 6. ЗКП, док су дана 29.05.2023.године пред Вишим јавним тужиоцем у Врању испитани наведени сведоци, уз присуство преводиоца за турски језик.

Дана 23.08.2023.године Више јавно тужилаштво у Врању је донело наредбу о спровођењу истраге КТИ.бр. 26/23 против окривљеног Александра Јовановића због основане сумње да је извршио кривично дело недозвољен прелаз државне границе и кријумчарење људи из члана 350. став 3. у вези става 2. КЗ.

Одредбом члана члана 300. став 6. ЗКП је прописано да ако позив осумњиченом и његовом браниоцу није достављен у складу са одредбама законика о кривичном поступку, односно ако се истрага води против непознатог учиниоца, јавни тужилац може предузети испитивање сведока или вештака само по претходном одобрењу судије за претходни поступак.

По оцени Врховног суда, неосновани су наводи захтева за заштиту законитости у делу да записници о испитивању сведока ББ, ВВ и ГГ пред јавним тужиоцем представљају незаконите доказе, са аргументом да истом нису присуствовали бранилац и окривљени и да им није омогућено да постављају питања сведоцима. Ово разлога што се у тренутку испитивања наведених сведока дана 29.05.2023.године поступак водио против НН учиниоца, а у конкретном случају су испуњени законски услови за испитивање наведених сведока, тако што је судија за претходни поступак дао одобрење за њихово испитивање сходно члану 300. став 6. ЗКП, па су неосновани наводи браниоца да су њиховим испитивањем повређене одредбе члана 68. став 1. тачка 10), 98. и 99. ЗКП. И оспорени упитници не представљају незаконит доказ и исти су служили за утврђивање идентитета седам миграната које је полиција критичног дана затекла поред комби возила на месту „...“ у атару села ..., општина Босилеград, тако што су у истима наведени лични подаци наведених лица, а у упитницима нису навођене околности везане за извршење кривичног дела, исказа тих лица, нити околности за утврђивање починиоца кривичног дела.

Бранилац окривљеног у захтеву за заштиту законитости још истиче да током поступка није прихваћен ниједан доказни предлог одбране и да је суд донео закључак да је окривљени крив само на основу тога што је окривљени изнајмио возило и на основу препознавања са фотографије од стране сведока ЗЗ, иако су неспорно још два лица вршила превоз комбијем у непосредном окружењу. Бранилац указује да из доказа произилази да није било лица у предметном комбију јер је исто било у квару па се радња извршења није могла спровести, као и да суд није утврдио којим возилом је

започет транзит, пошто су постојала два возила, једно сиве и једно беле боје, те да нижестепени судови нису узели у обзир исказ сведока ИИ.

По оцени Врховног суда, у овом делу захтева бранилац суштински оспорава утврђено чињенично стање односно повреду закона из члана 440. ЗКП, полемишући са чињеницама утврђеним у правноснажним пресудама и указујући на погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова.

У осталом делу захтева бранилац окривљеног указује на повреду закона из члана 100. ЗКП из разлога што није извршено препознавање осумњиченог од стране сведока, члана 136. став 1. ЗКП јер није извршен увиђај на месту кривичног дела, на повреду одредбе члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, обзиром да се у пресуди наводи податак о броју страних држављана који су противречни с изведеним доказима, наведеним разлозима у пресуди о садржини исправа као и записника о исказима датим у истрази те на повреду одредбе члана 395. ЗКП, обзиром да је суд одбио све предложене доказе који су, према ставу браниоца, ишли у корист одбране.

Како повреде закона члана 100., 136. став 1., 395., 438. став 2. тачка 2) и 440. ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то се Врховни суд у разматрање и оцену изнетих навода, није ни упуштао.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, донета је одлука као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.

Председник већа-судија
Светлана Томић Јокић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић